

1. Nguyễn Việt Hùng - *Nghi lễ trưởng thành và kiểu truyện dũng sĩ*

Mô tả: Kiểu truyện dũng sĩ có hình thức nguyên thủy chìm ẩn trong nghi lễ, phong tục của các dân tộc. Các câu chuyện không đơn thuần là những chiến công của những người anh hùng trong các cuộc chiến tranh thị tộc, ở buổi đầu thời kì dựng nước. Chúng có cội nguồn sâu xa trong nghi lễ dân gian, tiêu biểu là nghi lễ trưởng thành và các tín ngưỡng liên quan đến sản xuất nông nghiệp. Điều đó lí giải tại sao, vùng Trường Sơn-Tây Nguyên, qua mấy nghìn năm lịch sử, có ít những anh hùng dân tộc nhưng kho tàng truyện cổ của họ thì tràn đầy những trang hào hùng, đầy những biểu tượng dũng sĩ cao đẹp và kì vĩ. Với một hình thức tư duy vừa nguyên hợp lại vừa hết sức đơn giản, thì người ta cho rằng người cảm nổi cái lao, giương nổi cánh cung, bắn được con thú là những người “dũng sĩ”. “Dũng sĩ”, với ý nghĩa là những con người trưởng thành, đủ sức đương đầu với những thử thách, có sức mạnh và lòng dũng cảm để bảo vệ cộng đồng. Và trong bản thân mỗi con người trưởng thành đó, vượt qua nỗi sợ hãi của những thử thách họ cũng mang trong mình niềm tự hào, vinh dự của những chàng dũng sĩ. Nhưng chúng tôi cũng nhận thấy, truyện cổ phản ánh thực tại đã có sự biến đổi. Hiện tại không hoàn toàn trung thành như tồn tại vốn có của nó và như sự phản ánh trong lịch sử. Hiện thực đó được phản ánh theo quy luật của sáng tạo nghệ thuật- sáng tạo văn học dân gian.

Link: <http://nguvan.hnue.edu.vn/Nghi%C3%AAn-c%E1%BB%A9u/p/208>

2. Trần Lê Bảo, So sánh thần thoại mặt trời của việt nam, trung quốc và nhật bản

Mô tả: Từ xa xưa các cộng đồng dân tộc trên thế giới đã biết dùng tưởng tượng, mượn tưởng tượng sáng tạo cho mình những kho tàng thần thoại bay bổng và phong phú. Thần thoại mặt trời rất phổ biến và khá độc đáo trong kho tàng thần thoại của nhiều nước trên thế giới trong đó có ba nước Việt Nam, Trung Quốc và Nhật Bản. Nghiên cứu so sánh thần thoại mặt trời của ba nước không những có thể thấy được sự tương đồng của “các hình thái ý thức xã hội đã được trí tưởng tượng chế biến đi một cách vô ý thức”(1) mà còn có thể thấy được sự khác biệt của “hệ thống những quan niệm hoang đường về thế giới...”(2). Trên cơ sở những nét tương đồng và dị biệt ở thần thoại mặt trời của ba nước, bài viết lí giải nguyên nhân và ý nghĩa của những hiện tượng trên, đặc biệt là môtip mặt trời lặn và mọc, môtip người anh hùng chinh phục mặt trời.

Link: <http://nguvan.hnue.edu.vn/Nghi%C3%AAn-c%E1%BB%A9u/V%C4%83n-h%E1%BB%8Dc-d%C3%A2n-gian/p/1764>

3. Bộ bốn sử thi chương ở thái lan, Lào, Việt Nam – điểm chung cội nguồn tác phẩm

Mô tả: Sử thi về nhân vật Chương có nhiều dị bản với các tên gọi như sử thi Chương Han, Khun Chưong, Thạo Ba Chương, Thạo Hùng hay Chương..., gọi chung là sử thi Chương[1], là một tác phẩm rất nổi tiếng, được lưu truyền phổ biến không chỉ ở dân tộc Thái Việt Nam, mà còn có mặt rộng khắp trong cộng đồng người Thái ở Thái Lan, Lào, Myanmar, Nam Trung Quốc... Đây là một bản sử thi có giá trị lớn về nội dung, nghệ thuật, được các chuyên gia nghiên cứu sử thi đánh giá cao, coi đó là một trong những kiệt tác hàng đầu của văn học dân gian Đông Nam Á lục địa.

Chỉ xét riêng ở Thái Lan, Lào, Việt Nam thì đã có một bộ bốn tác phẩm sử thi Chương

